

13. marts 2019
J.nr. 2019 - 1963

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 275 af 15. februar 2019 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mette Reissmann (S).

Karsten Lauritzen

/ Annemette Ottosen

Spørgsmål

Ministeren bedes oplyse, hvilken hjemmel der kan henvises til, når det påstås, at der ikke kan ske grænseoverskridende inddrivelse af udestående fordringer (simple krav), med mindre der foreligger en inddrivelsesaftale med det land, hvor debitor formodes at være bosiddende. I fald at det er korrekt, at der skal foreligge en grænseoverskridende inddrivelsesaftale, og at der findes en gyldig hjemmel herfor, bedes ministeren oplyse, hvilke lande Danmark har indgået en sådan aftale med, og hvilken effekt aftalen har haft, herunder hvor mange sager der er rejst og med hvilket resultat.

Svar

Gældsstyrelsens muligheder for at inddrive gæld hos en skyldner, der er bosiddende i udlandet, er desværre begrænsede. Gældsstyrelsen har ikke jurisdiktion i udlandet – dvs. at der ikke kan foretages myndighedsudøvelse med virkning uden for landets grænser, herunder foretages udlæg i skyldners aktiver i udlandet.

Gældsstyrelsens inddrivelsesmuligheder i denne situation er at kontakte skyldneren med henblik på at opnå frivillig betaling, at modregne i en eventuel overskydende dansk skat eller lignende, foretage lønindeholdelse i en eventuel dansk lønindkomst eller at foretage udlæg i skyldners eventuelle aktiver her i landet. Dette forudsætter som udgangspunkt, at Gældsstyrelsen kender skyldnerens udenlandske adresse, hvilket ofte ikke er tilfældet. For fremadrettet i højere grad at kende skyldneres udenlandske adresse har regeringen som led i ønsket om at styrke inddrivelsen af gæld i udlandet med virkning fra den 1. juni 2018 indført en bødestraf for skyldnere, der har gæld under inddrivelse, og som ikke oplyser deres udenlandske adresse ved flytning fra Danmark.

Hvor frivillig betaling ikke kan opnås, vil anvendelse af tvangsinddrivelsesmidler uden for landets grænser forudsætte, at der foreligger en international aftale om gensidig bistand til inddrivelse af gæld. Med gensidig bistand til inddrivelse af gæld forstås, at staterne forpligter sig til at yde bistand med inddrivelse af de gældstyper, der er omfattet af aftalen. Der kan være tale om bilaterale aftaler (aftaler indgået mellem Danmark og én anden stat) og multilaterale aftaler (aftaler indgået mellem mindst tre og ofte flere stater, herunder Danmark).

Gældsstyrelsen oplyser, at der blandt andet foreligger følgende internationale aftaler om gensidig bistand til inddrivelse af gæld (fordelt på gældstyper):

- Skatter og afgifter:
 - EU-Direktiv 2010/24 om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter, afgifter og andre foranstaltninger.
 - Aftale af 7. december 1989 mellem de nordiske lande om bistand i skattesager.
 - OECD's konvention om gensidig bistand i skattesager. Mulighederne for inddrivelsesbistand afhænger dog af, om de enkelte lande har tiltrådt og ratificeret bestemmelserne om at yde inddrivelsesbistand. Skatteforvaltningens juridiske vejledning, afsnit G.A.3.6.2.2, indeholder en oversigt over, hvilke lande Danmark har indgået dobbeltbeskatningsaftaler med.
- Underholdsbidrag:
 - EU-Forordning 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt.
 - Konvention af 23. marts 1962 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om inddrivelse af underholdsbidrag (Den Nordiske Inddrivelseskonvention).
- Social sikring:

- EU-Forordning 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger.
- Bøder:
 - Den Nordiske Bødeaf tale.

Som følge af at der ikke foreligger internationale aftaler, der omfatter bistand til inddrivelse af SU-gæld, er det på nuværende tidspunkt ikke muligt at tvangsinddrive SU-gæld via tvangsinddrivelseskridt uden for landets grænser.

Netop derfor har regeringen iværksat en 7-punktsplan for inddrivelse af SU-gæld i udlandet.

Regeringen arbejder bl.a. med en langsigtet målsætning om at få etableret et nyt EU-redskab, som forpligter medlemsstaterne til at bistå hinanden administrativt med at inddrive studiegæld, f.eks. på linje med de EU-regler, der gælder for inddrivelse af skattekrav.

Regeringen arbejder også på at indgå en bilateral aftale om gensidig bistand med de nordiske lande. Der er blandt de nordiske lande enighed om, at der er behov for en fælles aftale. En endelig model for en fælles aftale er dog endnu ikke på plads, idet der afventes et udspil fra norsk side. Drøftelserne kan forhåbentligt fortsættes her i løbet af foråret.

Regeringen har desuden haft bilaterale drøftelser i forhold til indgåelse af aftaler om inddrivelse af gæld til det offentlige med Tyskland, Polen og Storbritannien. Tyskland har for nærværende afvist at indgå en bilateral aftale, og det har endnu ikke været muligt at få forhandlingerne med Polen startet op som håbet. Forhandlingerne med Storbritannien afventer en britisk stillingtagen og må formentlig afvente en afklaring af Storbritanniens fremtidige relationer med EU.

Endelig kan det nævnes, at Gældsstyrelsen er i gang med at afprøve muligheden for via Bruxelles I-forordningen at tvangsinddrive SU-lån i udlandet. De første prøvesager er allerede indbragt for byretten. Gældsstyrelsen arbejder også på at lave et EU-udbud, hvor private aktører kan bistå med inddrivelsen af SU-gæld. Der er dermed tale om et område, der har stor fokus fra regeringens side.